

**გულ-სისხლძარღვთა დაავადებების (გსდ) პრევენცია ზოგად პოპულაციასა და
ჰიპერტენზიით დაავადებულ პაციენტებში^{1,2}**

ინდიკატორების ჩამონათვალი

პჯდ ორგანიზაციული ინდიკატორები

1. პჯდ დაწესებულებების ხელმისაწვდომობა, რომლებიც აწვდიან პრევენციულ სერვისებს;
2. ჰიპერტენზიის მართვისთვის აუცილებელი კვლევების არსებობა პჯდ დაწესებულებაში;
3. ჰიპერტენზიის გავრცელება (პრევალენსი);
4. ჰიპერტენზიის სიხშირე (ინსიდენსი);
5. ჰიპერტენზიის მოცვა.

პროცესის ინდიკატორები:

1. მოზრდილ პაციენტთა სკრინინგი არტერიულ ჰიპერტენზიაზე;
2. მოდიფიცირებადი რისკფაქტორების სკრინინგი ზოგად პოპულაციაში;
3. მოდიფიცირებადი რისკფაქტორების სკრინინგი ჰიპერტენზიით დაავადებულ პაციენტებში;
4. ჰიპერტენზიით დაავადებულ მოზრდილ პაციენტთა სკრინინგი დისლიპიდემიაზე;
5. გსდ რისკის შეფასება ჰიპერტენზიით დაავადებულ მოზრდილ პაციენტებში;
6. ჰიპერტენზიით დაავადებული მოზრდილი პაციენტების მედიკამენტური მკურნალობა;
7. გსდ რისკის შემამცირებელი მედიკამენტური მკურნალობა ჰიპერტენზიით დაავადებულ მოზრდილ პაციენტებში.
8. ჰიპერტენზიით დაავადებული პაციენტების თვითმართვისა და განათლების ხელშეწყობა

გამოსავლის ინდიკატორები:

9. არტერიული წნევის კონტროლი ჰიპერტენზიით დაავადებულ მოზრდილ პაციენტებში.

პჯდ ორგანიზაციული ინდიკატორები

ინდიკატორი 1		
აღწერა/განმარტება	ინდიკატორის დასახელება	პჯდ დაწესებულებების ხელმისაწვდომობა, რომლებიც აწვდიან პრევენციულ სერვისებს
	ინდიკატორის აღწერა	პჯდ დაწესებულებების პროცენტული მაჩვენებელი, რომლებიც ამჟამად აწვდიან პრევენციულ სერვისებს
მონაცემთა ელემენტები	მონაცემთა რომელი ელემენტების საჭირო?	პჯდ დაწესებულებების კვლევა, სამედიცინო დაწესებულებების მონაცემთა ბაზა

	<p>მონაცემთა ელემენტები ამჟამად იხმარება/გროვდება?</p>	<p>არა</p>
<p>კალკულაცია</p>	<p>მრიცხველი</p>	<p>ორგანიზაციების რაოდენობა მნიშვნელში, რომლებიც ამჟამად აწვდიან ჩამოთვლილ სერვისებს:</p> <ul style="list-style-type: none"> × სამედიცინო დახმარება მცირე გადაუდებელი მდგომარეობების გამო; × არასასწრაფო რუტინული სამედიცინო მომსახურება; × პრევენციული, ჯანმრთელობის ხელშეწყობის და/ან საგანმანათლებლო სერვისები; × რეაბილიტაციური სერვისები; × ქრონიკული დაავადებების მეთვალყურეობა (დიაბეტი, გსდ, ჰიპერტენზია, ასთმა, ფქოდ) × პაციენტთა რეესტრების წარმოება (ზოგადი პოპულაციის და ქრონიკული დაავადებების). <p>მოიცავს</p> <ul style="list-style-type: none"> × დაწესებულება არის მნიშვნელში × რესპოდენტი ორგანიზაცია, რომელიც ამჟამად აწვდის სამედიცინო მომსახურებას მცირე გადაუდებელი მდგომარეობების გამო; × რესპოდენტი ორგანიზაცია, რომელიც აწვდის არასასწრაფო რუტინულ სამედიცინო მომსახურებას; × რესპოდენტი ორგანიზაცია, რომელიც აწვდის პრევენციულ, ჯანმრთელობის ხელშეწყობის და/ან საგანმანათლებლო სერვისებს; × რესპოდენტი ორგანიზაცია აწვდის სამედიცინო მომსახურებას ქრონიკული დაავადებების გამო (დიაბეტი, გსდ, ჰიპერტენზია, ასთმა/ფქოდ) × რესპოდენტი ორგანიზაცია წარადგენს პაციენტთა რეესტრებს (როგორც ზოგადი კონტინენტის, ისე ქრონიკული დაავადებების) × რესპოდენტი ორგანიზაციაში არსებობს პჯდ სერვისების მიწოდების დამტკიცებული პროტოკოლები და გაიდლაინები
	<p>მნიშვნელი</p>	<p>რესპოდენტი დაწესებულებების რაოდენობა</p> <p>მოიცავს</p> <ul style="list-style-type: none"> × პჯდ ორგანიზაციებს <p>გამონაკლისი</p>

		არც ერთი
ინდიკატორი 2		
აღწერა/განმარტება	ინდიკატორის დასახელება	ჰიპერტენზიის მართვისთვის საჭირო კვლევების არსებობა პჯდ დაწესებულებაში
	ინდიკატორის აღწერა	პჯდ დაწესებულებების პროცენტული მაჩვენებელი, რომლებშიც ამჟამად ხელმისაწვდომია ჰიპერტენზიის მართვისთვის საჭირო კვლევები
მონაცემთა ელემენტები	მონაცემთა რომელი ელემენტების საჭირო?	პჯდ დაწესებულებების კვლევა, სამედიცინო დაწესებულებების მონაცემთა ბაზა
	მონაცემთა ელემენტები ამჟამად იხმარება/გროვდება?	არა
კალკულაცია	მრიცხველი	დაწესებულებების რაოდენობა მნიშვნელში, რომელთაც ადგილზე გააჩნიათ ჩამოთვლილი კვლევებისთვის საჭირო სამედიცინო აღჭურვილობა ან შესაძლებელია ნიმუშების შეგროვება და გაგზავნა შესაბამისი სიმძლავრის დაწესებულებაში: <ul style="list-style-type: none"> × არტერიული წნევის გაზომვა × სისხლში გლუკოზის გაზომვა × სისხლში კრეატინინს განსაზღვრა × სისხლში ელექტროლიტების განსაზღვრა × HbA1c-ს განსაზღვრა × ლიპიდური პროფილის განსაზღვრა × შარდში ცილის განსაზღვრა ტესტ-ჩხირებით × ეკგ კვლევა × გსდ რისკის შესაფასებელი ინსტრუმენტების გამოყენება
	მნიშვნელი	რესპოდენტი დაწესებულებების რაოდენობა მოიცავს <ul style="list-style-type: none"> × პჯდ ორგანიზაციებს გამონაკლისი არც ერთი
ინდიკატორი 3		
აღწერა/განმარტება	ინდიკატორის დასახელება	ჰიპერტენზიის გავრცელება (პრევალენსი)
	ინდიკატორის აღწერა	18 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობის პროცენტული მაჩვენებელი, რომელთაც ამჟამად დადგენილი აქვთ არტერიული ჰიპერტენზიის დიაგნოზი ან სისხლის წნევის მომატებული დონე ($\geq 140/90$ მმ ვწყ სვ)
მონაცემთა ელემენტები	მონაცემთა რომელი ელემენტების საჭირო?	პჯდ დაწესებულებების პაციენტთა რეესტრი
	მონაცემთა ელემენტები ამჟამად იხმარება/გროვდება?	არა
კალკულაცია	მრიცხველი	პაციენტთა რაოდენობა მნიშვნელში, რომელთაც სისხლის წნევა $\geq 140/90$ მმ ვწყ სვ ან ანამნეზში აქვთ ჰიპერტენზია ან მოიხმარენ წნევის დამაქვეითებელ მედიკამენტებს.

	მნიშვნელი	18 წლის და უფროსი ასაკის პირები მოიცავს × პჯდ კლიენტს/პაციენტს × პირის ასაკი სულ მცირე 18 წელია გამონაკლისი არც ერთი
ინდიკატორი 4		
აღწერა/განმარტება	ინდიკატორის დასახელება	ჰიპერტენზიის სიხშირე (ინსიდენსი)
	ინდიკატორის აღწერა	18 წლის და უფროს პირთა პროცენტული მაჩვენებელი ახლად დადგენილი ჰიპერტენზიით
მონაცემთა ელემენტები	მონაცემთა რომელი ელემენტების საჭირო?	პჯდ დაწესებულების პაციენტთა რეესტრი
	მონაცემთა ელემენტები ამჟამად იხმარება/გროვდება?	არა
კალკულაცია	მრიცხველი	პირთა რაოდენობა მნიშვნელში, რომელთაც სისხლის წნევა $\geq 140/90$ მმ ვწყ სვ ან ანამნეზში ჰიპერტენზია ან წნევის დამაქვეითებელი მედიკამენტების გამოყენება დაუდგინდათ გასული 12 თვის მანძილზე
	მნიშვნელი	18 წლის და უფროსი ასაკის პირები მოიცავს × პჯდ კლიენტს/პაციენტს × პირის ასაკი სულ მცირე 18 წელია გამონაკლისი არც ერთი
ინდიკატორი 5		
აღწერა/განმარტება	ინდიკატორის დასახელება	ჰიპერტენზიის მოცვა
	ინდიკატორის აღწერა	ჰიპერტენზიით დაავადებულ 18 წლის და უფროსი პაციენტების პროცენტული მაჩვენებელი, რომელთაც განახორციელეს ვიზიტი პჯდ პროვაიდერთან
მონაცემთა ელემენტები	მონაცემთა რომელი ელემენტების საჭირო?	პჯდ დაწესებულების პაციენტთა რეესტრი, ელექტრონული სამედიცინო ისტორიები, საანგარიშგებო ფორმები, ამბულატორიული და ბინაზე ვიზიტების რეგისტრაციის ჟურნალები, სპეციფიკური „ფლოუშიტები“.
	მონაცემთა ელემენტები ამჟამად იხმარება/გროვდება?	არა
კალკულაცია	მრიცხველი	პირთა რაოდენობა მნიშვნელში, რომელთაგან დაფიქსირებულია პჯდ პროვაიდერის ვიზიტი გასული 12 თვის განმავლობაში
	მნიშვნელი	პირის ასაკი 18 წელი და მეტი მოიცავს × პჯდ კლიენტს/პაციენტს × პირის ასაკი სულ მცირე 18 წელია × პაციენტს აქვს ჰიპერტენზიის დიაგნოზი გამონაკლისი არც ერთი

შენიშვნა	ტერმინების განმარტება x პირველადი ჯანდაცვის კლიენტი/პაციენტი არის პირი, ვისაც პროვაიდერთან მინიმუმ ერთხელ მაინც ჰქონდა კონტაქტი გასულ წელს და მასთან კავშირი აქვს მინიმუმ 2 წელი	
დიზაგრეგაცია	დიზაგრეგაციის (ჩაშლის) რა დონეებია საჭირო (საჭიროებისას)?	ცალკეული ოჯახის ექიმის დონეზე; ქალი/კაცი; ასაკობრივი: 18-39; 40-49; 50-59; 60-69; 70-79; 80+
მონაცემთა წყარო	მონაცემთა წყაროს დასახელება	სამედიცინო ბარათები, ანგარიშის ფორმები, პაციენტთა ამბულატორიული და ბინაზე ვიზიტების რეგისტრაციის ჟურნალი, სპეციფიკური „ფლოუშითები“.
	მონაცემთა წყაროს ფორმატი	ქაღალდის მატარებელი, ელექტრონული სამედიცინო ბარათი (EMR)
	მონაცემთა წყაროს შეზღუდვა (მაგ.: გამოყენება მხოლოდ რამდენიმე წლის შემდეგ)	EMR-ის გამოყენება მხოლოდ ელექტრონული სოფტის გაშვების შემდეგ
	მონაცემთა წყარო ამჟამად გამოიყენება?	სამედიცინო ბარათები, ამბულატორიული და ბინაზე ვიზიტების რეგისტრაციის ჟურნალები დამტკიცებულია ბრძანება №01-41/ნ-ით და იწარმოება ყველა ამბულატორიული მომსახურების მიმწოდებელი პირის მიერ უნიფიცირებულად, ამ ბრძანების შესაბამისად.
მონაცემთა ხარისხი	გამოყენებული მონაცემების შეზღუდვა (მაგ.: ასაკობრივი, დიაგნოზების მიხედვით და ა. შ.)	18 წელს ზევით ზოგადი პოპულაცია და ჰიპერტენზიით დაავადებული პაციენტები
	მონაცემთა ხარისხის შემოწმება	დაწესებულების ხარისხის გუნდის მხრიდან
მონიტორინგი	შექმნის თარიღი	-
	განახლების თარიღი	-
ჩართული ორგანიზაციები/განყოფილებები/ადამიანები	ორგანიზაცია რომლის შექმნილი/საკუთრებთაა მონაცემები	სამედიცინო დაწესებულების დასახელება
	ორგანიზაცია რომელიც წარადგენს ანგარიშს ინდიკატორებზე	სამედიცინო დაწესებულების ხარისხის კონტროლის გუნდი, ოჯახის ექიმები/ექთნები/მენეჯერები

პროცესის/გამოსავლის ინდიკატორები

ინდიკატორი 1		
ინდიკატორის დასახელება და განმარტება	ინდიკატორის დასახელება	მოზრდილ პაციენტთა სკრინინგი ჰიპერტენზიაზე
	ინდიკატორის განმარტება	18 წლის და უფროსი პაციენტების პროცენტული წილი, რომელთაც ჩაუტარდათ არტერიული წნევის გაზომვა მათი პჯდ პროვაიდერის მიერ
მონაცემთა ელემენტები	მონაცემთა რომელი ელემენტებია საჭირო?	პჯდ ცენტრის პაციენტთა რეესტრი

	მონაცემთა ელემენტები ამჟამად გროვდება/ინმარება?	არა
კალკულაცია	მრიცხველი	პირთა რაოდენობა დენომინატორში (მნიშვნელში), რომელთაც ჩაუტარდათ არტერიული წნევის გაზომვა მათი პჯდ პროვაიდერის მიერ გასული 15 თვის განმავლობაში. მოიცავს × პირი არის მნიშვნელში × პირს ჩაუტარდა არტერიული წნევის გაზომვა მისი პჯდ პროვაიდერის მიერ გასული 15 თვის განმავლობაში. გამონაკლისი არც ერთი
	მნიშვნელი	18 წლისა და უფროსი ასაკის პჯდ კლიენტების/პაციენტების რაოდენობა მოიცავს × პჯდ კლიენტს/პაციენტს × პირის ასაკი სულ მცირე 18 წელია გამონაკლისი არც ერთი
ინდიკატორი 2		
ინდიკატორის დასახელება და განმარტება	ინდიკატორის დასახელება	მოდულირებადი რისკფაქტორების სკრინინგი ზოგად პოპულაციაში
	ინდიკატორის განმარტება	18 წლისა და უფროსი ასაკის პაციენტთა პროცენტული წილი, რომელთაც ჩაუტარდათ: × სიმსუქნის/ჭარბი წონის სკრინინგი × მწველობის სტატუსის შეფასება
მონაცემთა ელემენტები	მონაცემთა რომელი ელემენტებია საჭირო?	პჯდ ცენტრის კონტინგენტის რეესტრი
	მონაცემთა ელემენტები ამჟამად გროვდება/ინმარება?	არა
კალკულაცია	მრიცხველი	მნიშვნელში მითითებული პირების რაოდენობა, რომელთაც გასული 12 თვის განმავლობაში ჩაუტარდათ სკრინინგი: × სიმსუქნეუ/ჭარბ წონაზე; × შეუფასდათ მწველობის სტატუსი. მოიცავს × პაციენტი მითითებულია მნიშვნელში; × პაციენტს ჩაუტარდა ჩამოთვლილიდან სულ მცირე, ერთი: ! წონის/სმი-ს შეფასება გასული 12 თვის განმავლობაში; ! წელის გარშემოწერილობის შეფასება გასული 12 თვის განმავლობაში. × მისმა პჯდ პროვაიდერმა შეუფასა მწველობის სტატუსი (მწველი, არამწველი, ყოფილი მწველი) გასული 12 თვის განმავლობაში.

		<p>გამონაკლისი არც ერთი</p> <p>მნიშვნელი</p> <p>≥18 წელზე ასაკის პჯდ კლიენტების/პაციენტების რაოდენობა</p> <p>მოიცავს</p> <ul style="list-style-type: none"> × პჯდ კლიენტს/პაციენტს × პირის ასაკი არის სულ მცირე, 18 წელი <p>გამონაკლისი არც ერთი</p>
ინდიკატორი 3		
ინდიკატორის დასახელება და განმარტება	ინდიკატორის დასახელება	მოდულიზირებადი რისკფაქტორების სკრინინგი ჰიპერტენზიის მქონე მოზრდილ პოპულაციაში
	ინდიკატორის განმარტება	<p>18 წელს ზევით ჰიპერტენზიის მქონე პაციენტთა პროცენტული წილი, რომელთაც ჩაუტარდათ ტესტირება ყველა ჩამოთვლილზე:</p> <ul style="list-style-type: none"> × უზმოდ გლუკოზა სისხლში; × წნევის გაზომვა; × სიმსუქნის/ჭარბი წონის სკრინინგი და × მწველობის სტატუსის შეფასება
მონაცემთა ელემენტები	მონაცემთა რომელი ელემენტებია საჭირო?	ჰიპერტენზიის დიაგნოზის მქონე პაციენტთა მეთვალყურეობის მონაცემები
	მონაცემთა ელემენტები ამჟამად გროვდება/იხმარება?	არა
კალკულაცია	მრიცხველი	<p>მნიშვნელში მითითებულ პირთა რაოდენობ, რომელთაც გასული 12 თვის განმავლობაში ჩაუტარდათ ტესტირება ყველა ჩამოთვლილზე:</p> <ul style="list-style-type: none"> × უზმოდ სისხლში გლუკოზა; × წნევის გაზომვა; × სიმსუქნის/ჭარბი წონის სკრინინგი და × მწველობის სტატუსის შეფასება <p>მოიცავს</p> <ul style="list-style-type: none"> × პირი მითითებულია მნიშვნელში; × პირს ჩაუტარდა არტერიული წნევის გაზომვა მისი პჯდ პროვაიდერის მიერ გასული 12 თვის განმავლობაში; × პირს ჩაუტარდა ჩამოთვლილიდან სულ მცირე, ერთი: <ul style="list-style-type: none"> ! წონის/სმი-ს შეფასება გასული 12 თვის განმავლობაში; ! წელის გარშემოწერილობის შეფასება გასული 12 თვის განმავლობაში. × პირს ჩაუტარდა სისხლში გლუკოზის გაზომვა გასული 12 თვის განმავლობაში; × მისმა პჯდ პროვაიდერმა შეუფასა მწველობის სტატუსი (მწვევლი, არამწვევლი, ყოფილი მწვევლი) გასული 12 თვის განმავლობაში.

		გამონაკლისი არც ერთი
	მნიშვნელი	≥18 წელზე ჰიპერტენზიის მქონე კლიენტების/პაციენტების რაოდენობა მოიცავს × პუდ კლიენტს/პაციენტს × პირის ასაკი სულ მცირე, 18 წელია × პირს დადგენილი აქვს ჰიპერტენზიის დიაგნოზი გამონაკლისი არც ერთი
ინდიკატორი 4		
ინდიკატორის დასახელება და განმარტება	ინდიკატორის დასახელება	ჰიპერტენზიით დაავადებულ მოზრდილ პაციენტთა სკრინინგი ჰიპერლიპიდემიაზე
	ინდიკატორის განმარტება	ჰიპერტენზიით დაავადებულ 18 წელს ზევით პაციენტთა პროცენტული წილი, რომელთაც ჩაუტარდათ სკრინინგი ჰიპერლიპიდემიაზე
მონაცემთა ელემენტები	მონაცემთა რომელი ელემენტებია საჭირო?	ჰიპერტენზიით დაავადებულ პაციენტთა მეთვალყურეობის მონაცემები
	მონაცემთა ელემენტები ამჟამად გროვდება/იხმარება?	არა
კალკულაცია	მრიცხველი	პაციენტთა რაოდენობა მნიშვნელში, რომელთაც ჩაუტარდათ LDL-C/TC გაზომვა გასული წლის მანძილზე
	მნიშვნელი	18 წლის და უფროსი ჰიპერტენზიით დაავადებულ პაციენტთა რაოდენობა მოიცავს × პუდ კლიენტს/პაციენტს × პირის ასაკი სულ მცირე, 18 წელია × პირს დადგენილი აქვს ჰიპერტენზია გამონაკლისი არც ერთი
ინდიკატორი 5		
ინდიკატორის დასახელება და განმარტება	ინდიკატორის დასახელება	გსდ რისკის შეფასება ჰიპერტენზიით დაავადებულ პაციენტებში
	ინდიკატორის განმარტება	18 წლის და უფროს ჰიპერტენზიით დაავადებულ პაციენტთა პროცენტული წილი, ვისაც შეუფასდა გსდ რისკი
მონაცემთა ელემენტები	მონაცემთა რომელი ელემენტებია საჭირო?	ჰიპერტენზიით დაავადებულ პაციენტთა მეთვალყურეობის მონაცემები
	მონაცემთა ელემენტები ამჟამად გროვდება/იხმარება?	არა
კალკულაცია	მრიცხველი	პაციენტთა რაოდენობა მნიშვნელში, რომელთაც შეუფასდათ გსდ რისკი საერთაშორისოდ აღიარებული რისკის სქემის საშუალებით (SCORE, Framingham, WHO/ISH და ა.შ.)
	მნიშვნელი	≥18 წელზე პაციენტები ჰიპერტენზიით მოიცავს × პუდ კლიენტს/პაციენტს × პაციენტის ასაკი სულ მცირე, 18 წელია

		<p>x პირს დადგენილი აქვს ჰიპერტენზია</p> <p>გამონაკლისი</p> <p>x პირს დადგენილი აქვს შაქრიანი დიაბეტი, რომლის ხანგრძლივობა >10 წელზე</p> <p>x პირს დადგენილი აქვს გულ-სისხლძარღვთა დაავადების დიაგნოზი</p>
ინდიკატორი 6		
ინდიკატორის დასახელება და განმარტება	ინდიკატორის დასახელება	ჰიპერტენზიით დაავადებულ მოზრდილ პაციენტთა მედიკამენტური მკურნალობა
	ინდიკატორის განმარტება	18 წლის და უფროსი ჰიპერტენზიით დაავადებულ პაციენტთა პროცენტული წილი, რომელთაც დანიშნული აქვთ ანტიჰიპერტენზიული მედიკამენტური მკურნალობა
მონაცემთა ელემენტები	მონაცემთა რომელი ელემენტებია საჭირო?	ჰიპერტენზიით დაავადებულ პაციენტთა მეთავლყოფილობის მონაცემები
	მონაცემთა ელემენტები ამჟამად გროვდება/იხმარება?	არა
კალკულაცია	მრიცხველი	პაციენტთა რაოდენობა მნიშვნელში, სადაც გასული წლის განმავლობაში დანიშნულია პირველი არჩევის ანტიჰიპერტენზიული მედიკამენტური მკურნალობა (ACE-I, ARB, Ca-ანტაგონისტები, თიაზიდური დიურეტიკები, ბეტა-ბლოკერები)
	მნიშვნელი	<p>≥18 წელზე ჰიპერტენზიით დაავადებულ პაციენტთა რაოდენობა</p> <p>მოიცავს</p> <p>x პუდ პაციენტს/კლიენტს</p> <p>x პაციენტის ასაკი სულ მცირე, 18 წელია</p> <p>x პაციენტს დადგენილი აქვს ჰიპერტენზია</p> <p>გამონაკლისი</p> <p>პაციენტები, რომელთაც გააჩნიათ უკუჩვენება კონკრეტული მედიკამენტის მიმართ</p>
ინდიკატორი 7		
ინდიკატორის დასახელება და განმარტება	ინდიკატორის დასახელება	გსდ რისკის მედიკამენტური მკურნალობა ჰიპერტენზიით დაავადებულ პაციენტებში
	ინდიკატორის განმარტება	18 წლის და უფროსი ჰიპერტენზიით დაავადებულ პაციენტთა პროცენტული წილი, რომელთაც უტარდებათ მედიკამენტური მკურნალობა გსდ რისკის შემცირების მიზნით
მონაცემთა ელემენტები	მონაცემთა რომელი ელემენტებია საჭირო?	ჰიპერტენზიით დაავადებულ პაციენტთა მეთავლყოფილობის მონაცემები
	მონაცემთა ელემენტები ამჟამად გროვდება/იხმარება?	არა
კალკულაცია	მრიცხველი	პაციენტთა რაოდენობა მნიშვნელში, სადაც გასული წლის მანძილზე დანიშნულია ასპირინი და სტატინი
	მნიშვნელი	ჰიპერტენზიით დაავადებულ ≥18 წელზე პაციენტთა რაოდენობა, რომელთაც დადგენილი აქვთ გსდ ან აღენიშნებათ გსდ მაღალი რისკი

		<p>საერთაშორისოდ აღიარებული რისკის სქემის საფუძველზე</p> <p>მოიცავს</p> <ul style="list-style-type: none"> x პუდ კლიენტს/პაციენტს x პაციენტის ასაკი სულ მცირე, 18 წელია x პირს დადგენილი აქვს ჰიპერტენზია x პირს აქვს ჰიპერლიპიდემია x პირს აღენიშნება გსდ მაღალი რისკი რისკის შეფასების სტანდარტული სქემის გამოყენებით ან დადგენილი აქვს გსდ დიაგნოზი <p>გამონაკლისი</p> <p>პაციენტები, რომელთაც აღენიშნებათ უკუჩვენება კონკრეტული მედიკამენტის მიმართ</p>
ინდიკატორი 8		
ინდიკატორის დასახელება და განმარტება	ინდიკატორის დასახელება	ჰიპერტენზიით დაავადებულ პაციენტთა თვითმართვისა და განათლების ხელშეწყობა
	ინდიკატორის განმარტება	<p>ჰიპერტენზიით დაავადებულ 18 წლის და უფროს პირთა პროცენტული მაჩვენებელი, რომელთაც პუდ პროვაიდერის მიერ ჩაუტარდათ თვითმართვის მხარდაჭერის სულ მცირე, ერთი ინტერვენცია:</p> <ul style="list-style-type: none"> x მიეწოდა მკურნალობის გეგმა; x წახალისდა თვითდახმარების ჯგუფებში ან ჰიპერტენზიის საგანმანათლებლო პროგრამაში მიმართვასთან დაკავშირებით.
მონაცემთა ელემენტები	მონაცემთა რომელი ელემენტებია საჭირო?	ჰიპერტენზიით დაავადებულ პაციენტთა მეთვალყურეობის მონაცემები, ჰიპერტენზიით დაავადებულ პაციენტთა გამოკითხვა
	მონაცემთა ელემენტები ამჟამად გროვდება/იხმარება?	არა
კალკულაცია	მრიცხველი	<p>პირთა რაოდენობა მნიშვნელში, რომელთაც გასული 12 თვის განმავლობაში პუდ პროვაიდერის მიერ ჩაუტარდათ თვითმართვის ხელშეწყობის სულ მცირე, ერთი ჩარევა:</p> <ul style="list-style-type: none"> x მიეწოდა დაავადების მართვის გეგმა და/ან x წახალისდა თვითდახმარების ჯგუფში ან საგანმანათლებლო პროგრამაში ჩართვის მიზნით. <p>მოიცავს</p> <ul style="list-style-type: none"> x პირი არის მნიშვნელში x პირი ადასტურებს გასული 12 თვის მანძილზე სულ მცირე, ერთ-ერთს: <ul style="list-style-type: none"> ! დახმარებას მართვის გეგმის შემუშავებაში; ! მიეცა რჩევა სპეციფიკურ საგანმანათლებლო ჯგუფში მიმართვაზე ჰიპერტენზიის მართვაში დახმარების მიზნით; ! მიეცა რჩევა სათემო პროგრამებში მონაწილეობაზე, საკუთარ ქრონიკულ

		დაავადებასთან გამკლავებაში დახმარების მიზნით. გამონაკლისი არც ერთი
	მნიშვნელი	18 წლის და უფროსი პირების რაოდენობა ჰიპერტენზიის დიაგნოზით მოიცავს x პუდ კლიენტს/პაციენტს x პირის ასაკი სულ მცირე, 18 წელია x პირს დიაგნოსტირებული აქვს ჰიპერტენზია გამონაკლისი x არც ერთი
ინდიკატორი 9		
ინდიკატორის დასახელება და განმარტება	ინდიკატორის დასახელება	არტერიული წნევის კონტროლი ჰიპერტენზიით დაავადებულ მოზრდილ პირებში
	ინდიკატორის განმარტება	18 წლის და უფროსი ჰიპერტენზიით დაავადებულ პაციენტთა პროცენტული წილი, რომელთა წნევაც <140/80 მმ ვწყ სვ
მონაცემთა ელემენტები	მონაცემთა რომელი ელემენტებია საჭირო?	ჰიპერტენზიით დაავადებულ პაციენტთა მეთვალყურეობის მონაცემები
	მონაცემთა ელემენტები ამჟამად გროვდება/იხმარება?	არა
კალკულაცია	მრიცხველი	პაციენტთა რაოდენობა მნიშვნელში, სადაც ბოლო ვიზიტზე სისხლის წნევა <140/80 მმ ვწყ სვ
	მნიშვნელი	≥18 წელზე პაციენტთა რაოდენობა ჰიპერტენზიის დიაგნოზით მოიცავს x პუდ კლიენტს/პაციენტს x პირის ასაკი სულ მცირე, 18 წელია x პირს დადგენილი აქვს ჰიპერტენზია გამონაკლისი x პაციენტები შაქრიანი დიაბეტით
შენიშვნა	ტერმინების განმარტება x პირველადი ჯანდაცვის კლიენტი/პაციენტი არის პირი, ვისაც პროვაიდერთან მინიმუმ ერთხელ მაინც ჰქონდა კონტაქტი გასულ წელს და მასთან კავშირი აქვს მინიმუმ 2 წელი	
დიზაგრეგაცია	დიზაგრეგაციის (ჩაშლის) რა დონეებია საჭირო (საჭიროებისას)?	ცალკეული ოჯახის ექიმის დონეზე; ქალი/კაცი; ასაკობრივი: 18-39; 40-49; 50-59; 60-69; 70-79; 80+
მონაცემთა წყარო	მონაცემთა წყაროს დასახელება	სამედიცინო ბარათები, ანგარიშის ფორმები, პაციენტთა ამბულატორიული და ბინაზე ვიზიტების რეგისტრაციის ჟურნალი, სპეციფიკური „ფლოუშითები“.
	მონაცემთა წყაროს ფორმატი	ქაღალდის მატარებელი, ელექტრონული სამედიცინო ბარათი (EMR)
	მონაცემთა წყაროს შეზღუდვა (მაგ.: გამოყენება მხოლოდ რამდენიმე წლის შემდეგ)	EMR-ის გამოყენება მხოლოდ ელექტრონული სოფტის გაშვების შემდეგ

	მონაცემთა წყარო ამჟამად გამოიყენება?	სამედიცინო ბარათები, ამბულატორიული და ბინაზე ვიზიტების რეგისტრაციის ჟურნალები დამტკიცებულია ბრძანება №01-41/ნ-ით და იწარმოება ყველა ამბულატორიული მომსახურების მიმწოდებელი პირის მიერ უნიფიცირებულად, ამ ბრძანების შესაბამისად.
მონაცემთა ხარისხი	გამოყენებული მონაცემების შეზღუდვა (მაგ.: ასაკობრივი, დიაგნოზების მიხედვით და ა. შ.)	18 წელს ზევით ზოგადი პოპულაცია და ჰიპერტენზიით დაავადებული პაციენტები
	მონაცემთა ხარისხის შემოწმება	დაწესებულების ხარისხის გუნდის მხრიდან
მონიტორინგი	შექმნის თარიღი	-
	განახლების თარიღი	-
ჩართული ორგანიზაციები/განყოფილებები/ადამიანები	ორგანიზაცია რომლის შექმნილი/საკუთრებაა მონაცემები	სამედიცინო დაწესებულების დასახელება
	ორგანიზაცია რომელიც წარადგენს ანგარიშს ინდიკატორებზე	სამედიცინო დაწესებულების ხარისხის კონტროლის გუნდი, ოჯახის ექიმები/ექთნები/მენეჯერები

მტკიცებულებების წყარო:

¹ დისლიპიდემიის გამოვლენა, შეფასება და მართვა პირველად ჯანდაცვაში, კლინიკური მდგომარეობის მართვის სახელმწიფო სტანდარტი (პროტოკოლი), 2021
<https://moh.gov.ge/uploads/guidelines/2021/08/27/4247ed06f351ac8c826b3bbf839706ac.pdf>

² ესენციური ჰიპერტენზიის მართვა მოზრდილებში პირველადი ჯანდაცვის დონეზე; კლინიკური მდგომარეობის მართვის სახელმწიფო სტანდარტი (პროტოკოლი), 2021
<https://moh.gov.ge/uploads/guidelines/2021/08/27/1d6aa6722914eebd2e7dfaa974970a3c.pdf>